

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΑΝΤΙΟ ΣΤΟΝ ΤΑΚΗ ΣΟΛΔΑΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΝΟ ΡΕΝΤΖΕΠΕΡΗ

Ο θάνατος του Τάκη Σολδάτου με συγκλόνισε κυριολεκτικά και μου θύμισε αυτό που ένας υπέργηρος θεός μου στην Αμερική μου έλεγε με παράπονο: “Το δράμα της προχωρημένης ηλικίας είναι πως ξυπνάς ένα πρωί και βρίσκεσαι μόνος, με τους φίλους σου φευγάτους ανεπιστρεπτή”. Δυστυχώς είχε πολύ δίκιο, γιατί αυτή είναι η τάξη και η ροή των πραγμάτων στη ζωή.

Με τον Τάκη ζήσαμε ως συνάδελφοι και φίλοι μια ολόκληρη ζωή μαζί. Και όμως έτυχε να τον γνωρίσω χωρίς να τον έχω συναντήσει. Ήμουν τριτοετής φοιτητής του Φυσικού το 1948 και μια μέρα του Οκτώβρη με φώναξε ο αξέχαστος καθηγητής μας Πέτρος Κόκκορος και μου πρότεινε να τον βοηθήσω ως έκτακτος βοηθός στις ασκήσεις των μαθημάτων του, σε προσωρινή αναπλήρωση του κανονικού βοηθού Κωνσταντίνου Σολδάτου, ο οποίος είχε επιστρατευθεί και βρίσκονταν σε κάποιο βουνό, πολεμώντας στον ανταρτοπόλεμο. Δε γνώριζα τότε τον Τάκη, αλλά έχοντας εξαιρετική εκτίμηση στον καθηγητή Κόκκορο, δέχτηκα αμέσως τη θέση.

Έτσι άρχισε και η στενή μου γνωριμία με τον όμορφο κόσμο των κρυστάλλων και της κρυσταλλοδομής.

Τον Απρίλιο 1949, όταν είχαν πια τελειώσει οι αδελφοκτόνες εχθροπραξίες, βλέπω να έρχεται χαμογελώντας στο εργαστήριο ένας ηλιοκαμένος νέος άνδρας. Με πλησιάζει και τείνοντας το χέρι μου λέει “Σολδάτος, τι κάνεις Πάνο;”. Η χαρά μας με τον καθηγητή ήταν μεγάλη που ξαναγύρισε στην επιστημονική μας οικογένεια ο άξιος επιστήμονας. Από τότε προχωρήσαμε μαζί, συνεργαζόμενοι σε έρευνες.

Ακολουθώντας τη συμβουλή του καθηγητή μας ο Τάκης γράφτηκε και στο Χημικό Τμήμα, το οποίο παρακολούθησε κανονικά για μια τετραετία και πήρε το πτυχίο Χημικού. Η εξέλιξη αυτή βοήθησε πολύ το Εργαστήριο και εμένα προσωπικά κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της διδακτορικής μου διατριβής.

Η φιλία και συνεργασία μας συνεχίστηκε ανέμελη και στα κατοπινά χρόνια. Με υποτροφίες φύγαμε και οι δύο στο εξωτερικό για μεταπτυχιακές έρευνες, ο Τάκης στο Πολυτεχνείο της Ζυρίχης με κατεύθυνση Ορυκτολογία – Πετρολογία και εγώ στο Πανεπιστήμιο Φραγκφούρτης με κατεύθυνση Κρυσταλλοδομή. Την εποχή εκείνη η κρυσταλλογραφική και η κρυσταλλοδομική έρευνα γίνονταν κυρίως στα Ορυκτολογικά εργαστήρια. Παρόλη την απόσταση Ζυρίχης – Φραγκφούρτης διατηρήσαμε στενή επαφή τηλεφωνική και ταχυδρομική. Μάλιστα δημοσιεύσαμε από κοινού μια εργασία κρυσταλλοδομής.

Μετά τριετία γυρίσαμε και οι δύο στο εργαστήριο και ασχοληθήκαμε ερευνητικά κυρίως με τα θέματα των Υψηλών μας. Ενδιαμέσως εγώ έφυγα με διετή υποτροφία Fulbright στο Εργαστήριο Κρυσταλλοδομής του Τεχνολογικού Ινστιτούτου της Μασαχουσέτης (M.I.T.) για να τελειώσω, με σύγχρονα μέσα, την ήδη προχωρημένη εργασία μου για Υψηλές.

Μετά τρία χρόνια γίναμε και οι δύο Υψηλές με διαφορετικά θέματα: Ορυκτολογίας – Πετρογραφίας ο Τάκης και Κρυσταλλοδομής εγώ. Στη συνέχεια εξελέγη εγώ καθηγητής στην κενή έδρα *Εφαρμοσμένης Φυσικής* και ακολούθησε ο Τάκης ως διάδοχος του αποχωρήσαντος καθηγητού Κοκκόρου στην έδρα *Ορυκτολογίας – Πετρολογίας*.

Η φιλία μας συνεχίστηκε και μετά την αποχώρησή μας από την Υψηλές λόγω ορίου ηλικίας.

Αναπολώντας την περίοδο μας ως καθηγητών πιστεύω ότι σωστά δραστηριοποιηθήκαμε για την πρόοδο των κλάδων μας, πράγμα για το οποίο βρεθήκαμε σύμφωνοι, όταν συναντηθήκαμε για τελευταία φορά λίγο πριν το θάνατό του.

Πιστεύω ότι άξιζε να επεκταθώ περισσότερο από ότι συνηθίζεται σε μια νεκρολογία που η μοίρα μου επεφύλαξε. Τον Τάκη Σολδάτο τον συστήνω στους νεώτερους ως πρότυπο ερευνητή και δασκάλου, αλλά και ανθρώπου.

Ας είναι ελαφρύ το χύμα που τον σκεπάζει.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΕΝΤΖΕΠΕΡΗΣ

Ομότιμος Καθηγητής, Α.Π.Θ.